

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe jum. an . . . 12 »
Pe o lună . . . 2 »

Nr. de Duminecă
Pe un an . . . 4 Cor.

Pentru România și :
America . . . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA :
Deák Ferenc-utca 26

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se ina-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Libertățile sub coaliție! Calvarul.

În preajma conferinței interparlamentare și a congresului internațional al presei la Berlin menite amândouă să slujească marea cauză a păcii și a libertății, recomandăm dlui ministru Albert Apponyi, ferventului apărător al ideilor de umanitarism și de libertate, această listă incompletă de date ce caracterizează epoca de înflorire a libertăților politice dela 8 Aprilie 1906, data venirii la putere a coaliției, încoace. În lupta ce D-sa făgăduiește a duce împotriva odioasei campanii de calomniare și ponegrire a Ungariei, reprezentată prin Björnson și alții, de sigur acest dosar de documente va face mari servicii cauzei ce reprezintă și utilizându-l va adăuga cu încă unul numărul succeselor sale retorice secerate în străinătate.

Nr. luna, ziua și anul.	Acuzatul.	Acuza.	Locul.	Osânda.	Amenda.		
1. 22 Aprilie 1906	Sever Secula, Tribuna	Canal și beton	Oradea-mare		200 cor.		
2. 22 Aprilie »	Milan Hodja	Renegații	Curia	1 lună	50 »		
3. 1 Iulie »	Ioan Moța	Adus la cunoștință în bis. în. vorb. Vlad	»	14 zile temniță	50 »		
4. 1 Iulie »	I. Sacarea	»	»	Dtto	— »		
5. 14 August »	Simeon Blajovan, preot Hodoș	Violență la alegere de deputat	—	1 lună temniță	10 »		
6. 18 »	Traian Gașpar, preot Hezeriș	»	»	10 zile temniță	800 »		
7. 24 Sept. »	Stefan C. Pop, »Libertatea«	Pentru 2 articole	Cluj	3 luni temniță	400 »		
8. 24 » »	Avram Andreica, »Tribuna«	»O călătorie la Viena«, »Unitatea Armatei«	Oradea-mare	7 luni temniță	1200 »		
9. 7 Nov. »	Andor Juriga, deputat	Contra limbii magiare	Pressburg	2 ani temniță	1200 »		
10. 7 » »	Aurel C. Domșa »Unirea«	Agitare	Cluj	8 luni temniță	»		
11. 7 » »	Gizela Friederich	»	Pressburg	2 săptămâni temniță	— »		
12. 19 » »	Z. Neamț, învățător Pleșcuța	»	»	2 zile închis prev.	»		
13. 8 Sept. »	Paul Tomaneț, Neoplanta	N'au voit să asculte cântarea magh. în bis.	»	3 luni închisoare	100 »		
14. 8 » »	Ana Kollar	Dtto	»	Dtto	100 »		
15. 8 » »	Ioan Kovács	Dtto	»	Dtto	100 »		
16. 7 Iunie »	Nicolae Bolboca, preot	Pentru corul bisericesc din Vermeș	Bocșa-montană	5 zile închisoare	100 »		
17. 7 » »	Iosif Miclău, inv.	Dtto	»	Dtto	100 »		
18. 7 » »	Ioan Popovici	Dtto	»	1 zi închisoare	10 »		
19-52	7 Iunie 1906	Ioan Subțire, A. Poienar, Iacob Toma, Gerge Stancu, Petru Toma, Iuliu Baiu, Petru Crestescu, Ioan Ligezan, Iacob Bude, Ioan Toma, Iosif Mamut, Trăilă Mamut, Octavian Damian II. Ioan Burdea, Nicolae Oprea, Petru Bude, Eugen Popovici, Nicolae Balcu, Petru Luminos, Constantin Popescu, Ioan Groza, Ioan Dragoescu, Octav Azuga, Ioan Stăncu, Ștefan Loga, Maria Peia, Maria Dragoescu, Iconia Vermeșan, Brândușa Oprea, Persida Albu, Eva Cireșan, Toma Iacob.		Pentru corul bisericesc din Vermeș	Bocșa-montană	câte 1 zi închisoare	10 cor.
53-68	4 Dec. 1906	Andrieu Hlinca, preot		Pentru agitație la alegeri	Tribunalul din Rosenberg	2 ani temniță	3169 cor.
54.	4 » »	Dr. L. Srobar		»	»	1 an »	900 »
55.	4 » »	Andrieu Jancsek		»	»	6 luni »	500 »
56.	4 » »	George Greguss		»	»	5 » »	200 »
57.	4 » »	Petru Cheben		»	»	5 » »	100 »
58.	4 » »	Iosif Tomić		»	»	4 » »	916 »
59-69	4 Dec. 1906	Anton Matyasovszky, G. Serafim, Ianov Ianoveț, St. Ieszszenszky, Iosif Milan, Eduard Schlahta, N. Olejnyik, G. Novac I. Vikonsky câte 3 luni temniță și 100 cor. amendă		Ațâțare împotriva ungarilor	Tribunalul din Rosenberg	1 an și 8 luni	2000 »
69.	12 Dec. 1906	V. Tenca din Taut		Agitație împotriva ungarilor	Oradea-mare	8 luni temniță	500 »
70.	20 » »	Daniil Iliescu, învățător		» » »	Timișoara	14 zile »	20 »
71.	28 » »	Dr. Iacob Hotăran, adv. Șiria		» » »	Arad	3 săpt. »	100 »
72.	28 » »	I. Iercoșan, preot Pâncota		» » »	»	2 » »	100 »
73.	20 » »	G. Roșu, Pâncota		» » »	»	2 » »	100 »
74.	23 Ian. 1907	»Ozora« și »Ludove Novviny« confiscate.		» » »	Turoc-Sz.-Márton		100 »
75.	5. Febr. 1907	Vasilie Moldovan, ziarist		» » »	Cluj	1 an 6 luni temniță	1000 »
76-78	12 Febr. »	{ Ioan Cure preot, Aurel Cure, T. Cucuș, T. Vasile, T. Tuț la câte 3 luni. M. Iordan, Ios. Căprucean, V. Țigan, G. Flore, la câte 4 luni. }		Pentru agitație la alegeri	Trib. din Arad	2 ani și 4 luni temniță ordinară	—

Nr. luna, ziua și anul.	Acuzatul.	Acuza.	Locul.	Osânda.	Amenda.
82. 20 Febr. 1907	Albini, ziarist slovac	Agitație prin pressă	Pressburg	1 an temniță	400 »
83. 26 » »	In cameră se anunță că i-s'au adresat 35 de cereri pentru înăsprirea pedepselor și amenzilor dictate în procesele de pressă împotriva naționalităților.				
84. 2 Mart. 1907	Simeon Blajovean, preot	Agitație la alegeri	Timișoara	1 lună temniță	cor.
85-88	Andrei Ghidiu, protopop, 15 zile, 200 cor. amendă, Dr. Petru Barbu, profesor 10 zile, 200 cor. Dr. M. Bradiceanu, avocat, 8 zile, 20 Emilia Brodatschi, 8 zile 200 cor., A. Sârbu, 8 zile 200 cor., M. Săbăilă 1 zi 25 c.	Agitație la alegeri	Poliția din Caransebeș.	50 de zile temniță	1025 »
89. 8 Mart. 1907	Petru Laslău, țaran	Agitație la alegeri	Deva	2 luni temn. ordin.	
90. 29 » »	Dușan Porubsky	Pentru un art. din »Slovensky Tyzd.«	Budapesta	1 an temniță	1200 »
91. 18 April »	Decanii facultăților din Bpesta terorizează pe studenții rom. pentru cazul Vaida.				
92. 18 Sept. »	George Magheru, preot și alții patru țărani din O. F. câte 3 luni	Agitație.			
93. 18 April »	Petru Palak, ziarist slovac	Agitație în pressă.	Timișoara	12 luni temniță	
94. 23 » »	Petru Pusta, primarul comunei Berechiu din Bihor este străpuns de jandarmi în fața fibirăului împotriva vexării școlii românești din localitate.		Budapesta	2 luni temniță	1000 »
95. 3 Maiu »	Stud. slovaci File și Pavela	Pentru »panslavism«	Szarvas	au fost elim. din toate liceele din țară	
96. 25 Maiu »	»Lucafărul«	Biografia lui Papiu I. cu comentariu	Curia, Bpesta	15 zile închisoare	
97. 7 Iunie »	Deputatul român Dr. A. Vaida este alungat cu forța brațelor din camera deputaților.				
98. 18 » »	Voicu Nițescu, student	Agitație prin »Tribuna«	Oradea-mare	3 luni temniță	200 cor.
99. 3 » »	Trei învățători slovaci câte 15 zile temniță și câte 200 cor.	Pentru tricolor.	Miava	45 de zile temniță	600 »
100. 12 Iunie »	24 de diletanți români	Pentru teatrul românesc	Beiuș	cu câte 20 cor.	480 »
101. 12 » »	Doamnele Vlad	Pentru ațâțare la ură	Deva		200 »
102. 13 » »	Jandarmii smulg tricolorul de pe constumul domnișoarelor O. Micu și V. Gera din Petromani.				
103. 24 » »	Gablic Kantolik din Papradno	Agitație	Trib. Trencen	3 luni temniță	121 »
104. 24 » »	Jandarmii din Pecica-română confiscă tricolorul românesc din șetrele de vânzare.				
105. 31 Aug. »	Ioan Branzeiu, preot Bozoviciu	Pentru un steag roșu folosit la o nuntă		1 zi temniță	17 »
106. 31 » »	Moise Smeu, econ. Bozoviciu	Detto		1 zi temniță	12 »
107. 31 » »	Trei dșoare rom. Petromani	Pentru tricolor		câte o zi temniță și	5 »
108. 31 » »	Iernea, ppop în părțile Sătm.	Agitare.			100 »
109. 31 » »	Filip Ducolin, preot Micăsasa	Pentru rezoluția primită în com. parohial împotriva proiect. de lege școlar			100 »
110. 31 » »	I. Brut Ducolin, st. în medicină	Detto			100 »
111. 10 Sept. »	A. C. Comșa »Unirea«	Agitare	Cluj	8 luni temniță	1200 »
112. 10 Sept. 1907	V. Nițescu, stud. »Orizontul«	Agitație	Cluj	8 zile temniță	40 »
113. 9. » »	Dr. P. Barbu, »Foaia Diecezană«	Pentru combaterea proiectului de școale, memorandumul episcopatului gr. ort. rom. și părți din cuv. dep. Mihali și Vaida.	Caransebeș		150 »
114. 20. Sept. 1907	T. Păcățianu, »Telegraful Român«	Proces de pressă.		10 luni temniță	700 »
115. 20. » »	Ilicescu, inv., Rafna,	Agitațiuni electorale.		16 zile temniță	
116. 12. » »	N. Mitru, »Plugarul Român«	Proces de pressă.	Timișoara.	7 zile temniță	20 »
117. 12. » »	Ioan Nicorescu, preot	Agitație.	Oradea-mare.	3 luni temniță	200 »
118. 30. » »	Octavian Goga, »Țara Noastră«	Proces de pressă.	Sibiiu.		200 »
119. 3. Oct.	Octavian Tăslăuan, »Lucafărul«				100 »
120. 15. » »	V. Macrea, »Lupta«		Budapesta	8 luni temniță	800 »
121. 15. » »	Moise Coș.	Violență la alegere de deputat.	Oradea-mare	2 ani robie	
122. 15. » »	George Coș.	Detto.		8 luni temniță	
123. 15. » »	Ioan Berte.	Detto.		3 luni temniță	
124. 26. » »	Ioan Bodori, »Népszava«	A susținut cauza naționalităților.	Budapesta	4 luni temniță	600 »
125. 26 Oct. »	Dr. Zibrinca Mihály, avocat	A lăudat într'un toast pe Hlinka și Iuriga	Zólyom	1 lună temniță ordinară	
126. » »	Ioan Zabora, slovac	Agitare		1 lună temniță	
127. 1 Nov. »	Dr. Dem. Lascu »Tribuna«	Pentru articolul »Furor asiaticus«	Oradea-mare	6 luni temniță	500 cor.
128-132	Nicoale Coroi, Ioan Strungariu, Parteniu Coroi, Tănase Danc, Non Maxim.	La alegere de deputați au pus marama (cârpe) pe casă.	Oradea-mare	câte	15 cor.
133. 8 Nov. 1907	Carol Knittelhoffer	Agitare	Budapesta	8 zile temniță	40 cor.
134. 14 Nov. 1907	Iosif Koszturák, slovac		Rosenberg	4 luni »	
135. » »	Titus Pazsotka, slovac			3 » »	
136. » »	Carol Vajda, slovac			3 » »	
137. » »	Iosif Zahár, slovac			3 » »	
138. » »	Iosif Menyár, slovac			3 » »	
139. » »	Iosif Szimun, slovac			1 » »	
140. » »	Aristd Kovácsik, slovac			1 » »	
141. 11 Nov. 1907	Dr. Nic. Ionescu, »Renașterea«	Proces de pressă	Caransebeș		20 cor.
142. » » 1907	Eug. Nyéki, cand. de avocat	Pentru treicolor	Beiuș		25 »
143. 20 Nov. 1907	Iuliu Schlachta, »Ludove Noviny«	Agitare	Pojon	1 an temniță	1200 »
144. » »	I. N. Iova, »Tribuna«	Agitare	Oradea-mare	6 luni temniță	500 »
145. » »	Dr. Valasek,	Pentru agitație la alegeri	Cam. adv. Pojon		1000 »
146. 14 Nov. »	G. Teaha, cand. de preot	Pentru treicolor	Jud. cer. Vășcău		7 »
147. » »	Margit Sipos	A lăudat pe Hlinka	Pressburg	4 sept. temniță	
148. 22 Nov. 1907	V. Macrea, »Lupta«	»Apponyi«	Budapesta	6 luni temniță	1200 cor.
149. 22 Nov. 1907	Ioan Lupaș, prof. »Țara Noastră«	Agitare	Cluj	3 » »	200 »
150. 30 Nov. 1907	Stefan Weber, socialist	Agitare	Seghedin	8 » »	
151. 4 Dec. 1907	Mihail Schaudt, »Volkswille«	A scris împotriva asupririi naționalităților	Timișoara	6 » »	300 »
152. 12 Dec. 1907	Victor Braniște, »Gaz. Trans.«	Pentru un articol contra proiect. de școale	Brașov	5 zile închisoare	100 »
153. 16 Dec. 1907	V. Macrea, »Lupta«	»Plecarea M. Sale«	Budapesta	6 luni închisoare	1200 »
154. 18 Maiu 1907	»Revista Bistriței«	»Votul pentru toți și pasage din disc. de desch. al mitr. Meșianu	Bistrița		280 »
155. 19 Dec. 1907	Ed. Gräflinger, socialist	Agitare	Budapesta	6 luni temniță	600 »
156. 19 Dec. 1907	Ziarul slovac »Slovensky Obzor«	publică statistica osândelor la închisoare și amenzilor în bani, cari le-au îndurat în decurs de 10 ani, ziarul slovac naționaliste și bărbații politici ai slovacilor. — Suma totală: (1897--1907) 389 slovaci osândiți în 63 procese politice, suferind 36 ani, 4 luni și 17 zile închisoare și solvind 24.538 coroane amendă.			
157. 27 Dec. 1907	George Botoș,	Violență la alegere de deputat	Oradea-mare	1 an temniță	
158. 27 Dec. 1907	Teodor Negreu	»	»	9 luni »	
159. 27 Dec. 1907	Ioan Noghiu	»	»	9 luni »	
160. 27 Dec. 1907	Teodor Noghiu	»	»	6 luni »	2000 coroane amendă.

Nr. luna, ziua și anul.	Acuzatul.	Acuza.	Locul.	Osânda.	Amenda.
161. 11 Ian. 1908.	Petru Mihaș	Agitație	Oradea-mare	7 zile închisoare	20 cor.
162. 17 » »	Jandarmii bat și torturează pe țărani	Florea Velici, Teodor Stana, Ioan Roșca, Gh. Roșca din Șepreuş, deși judecătoria i-a achitat.			
163. 18 Ian. »	Ministrul Jekelfalussy declară în cameră că	vinovații măcelului dela Pánade sunt tot români.			
164. 22 Ian. »	Preotul Cure din Covăsiuț cerând respectarea legii la alegerea de primare	brutalizat și ferecat în lanțuri de jandarmi.			
165. 26 Ian. »	Ioan Greguska,	Agitație prin presă,	Budapesta,	3 luni închisoare	600 cor.
166. 30 Ian. »	La tribunalul din Arad se dovedește că jandarmii au brutalizat pe țărani	Florea Curte și Florea Brancu (Zărând).			
167. 30 Ian. »	Dr. Stefan Rosvan	Pentru tricolor	Suprefectura Iliia	2 zile temniță	100 cor.
168. 30 Ian. »	Ghedeon Turzo	Proslăvirea lui Hlinka,	Budapesta	4 luni »	
169. 30 Ian. 1908.	Dionisie Bran protopop și Alex. Anderco inv.	Câte 7 zile temniță și 5 cor. pentru întrebuințarea în școală a hărții lui Kozenn oprită	Sătmăr	14 zile temniță	10 cor.
170. 5 Febr. 1908	Teodor V. Păcățianu	Agitație	Cutea de casație	10 luni »	400 cor.
171. 7 » »	Vince Sándor socialist,	Agitație	S. A. Ujhely	6 luni »	
172. 8 » »	Nicolae Petrică	Pentru treicolor	Bocșa-de-munte	3 zile »	
173. 9 » »	Gheorghe Stoica ziarist,	Agitație	Budapesta	1 an și 6 luni temniță	1500 cor.
174. 9 » »	Iuliu V. Ioanovici ziarist,	»	Cluj	1 an și 6 luni temniță	1000 »
175. 12 Febr. 1908	Eduard Sándorffy	Proslăvirea lui Iuriga	Pressburg	2 luni temniță	
176. 13 » »	Franczia István	Agitație socialistă	Budapesta	3 luni temniță	1000 cor.
177. 23 » »	Stefan Olhos	Agitație printre slovaci	Pressburg	4 » »	
178. 25 » »	Dr. Stefan Petrovici, deputat	Câte 100 cor., pentru agitație	Baroul Timișoara		200 »
179. 26 » »	Dr. Cornel Jurca, avocat				
179. 26 » »	I. Tadlanek	Agitație socialistă	Pressburg	4 luni temniță	400 »
180. 26 » »	G. Csapó	» »	Cașovia	4 » »	200 »
181. 26 » »	Schiesz Antal	» »	Arad	15 zile temniță	
182. 1 Mart. »	Iosif Matuskovitch, ziarist	Agitație	Pressburg	4 luni »	400 »
183. 1 » »	Paul Cifforski	»		5 » »	500 »
184. 10 Martie 1908	Ana Hlinka, învățătoare 3 ani temniță și 5 ani pierderea funcțiunii, Ioan Javorka 2 ani temniță și 5 ani pierderea drepturilor politice, Ana Kosa 2 ani pușcărie, Bela Bocko 1 an 6 luni, Vendel Lajciac 1 an 6 luni, Gh. Hatala 1 an, Andrei Slician și Ecaterina Paskoly câte 2 ani, Ioan Fulla, Andrei Kallina, Stefan Janovec, Ioan Lecko, Stefan Caliar, Franz Koloska toți câte 1 an, Maria Urban 1 an 6 luni, Iosif Jancso 6 luni, Ioan Csibalka, Maria Slician, Agnes Demko, Soția lui Stefan Haisic și Ioan Schalik câte 6 luni, Andrei Culise un an și mulți alți osândiți.	agitație la sfințirea bisericii din Cernova	Pressburg		Total 38 de ani temniță și pușcărie și 10 000 de cor. cheltueli.
185. 11 » »	Ioan Baghiula	Ziarist slovac, agitație	Budapesta	1 an temniță	1200 »
186. 18 » »	Ambrus Pietor	»	»	4 luni temniță	
187. 18 » »	Patru seminariști români eliminați dela seminarul din Oradea mare	pentru sentimente românești.			
188. 28 Martie 1908	Preotul I. Nicorescu (Curtici)	agitație electorală	Arad	3 luni temniță	200 cor.
189. 29 Martie 1908	Dr. Ian Valasek	agitație electorală	Neutra	3 luni temniță	1000 cor.
190. 1 Aprilie »	Dna Margareta Sipos	preamărirea martirilor	Rossenberg		100 cor.
191. 7 Aprilie »	Preotul Ioan Popovici (Birsă)	pentru treicolor	Subpref. B.-ineu	5 zile temniță	100 cor.
192. 8 Aprilie »	Poliția face perchițiie domiciliară la red. »Tribunei« confiscând 30 de exemplare din cartea »Români din statul ungar deși tribunalul a permis vânzarea ei.				
193. 1 Maiu 1908	Învățătorul Dumitru Popovici din Cuvin	este suspendat pentru pretinse »agitații« și scos din școală cu baionetele jandarmilor.			
194. 7 Maiu 1908	Iosif Wachtlek	agitație prin pressă	Pressburg	3 luni temniță	60 cor.
195. 10 Maiu 1908.	Aurel C. Domșa, redactor,	Agitație,	Cluj,	10 luni,	1000 c. — f.
196. 12 Maiu 1908.	Dimitrie Popovici, inv., Cuvin.	Agitație contra ungarilor,	Arad, comisia administrativă,	5 ani lipsit de post,	100 c. — f.
197. » » »	Ioan Maghier, învățător Vidra	Agitație împotriva integrității statului,	Arad, comisia administrativă,	Amovat din post și lipsit de dreptul de a mai fi învățător,	
198. 19 » »	Sever Bocu, »Tribuna«	Pentru un articol,	Oradea mare,	14 zile temniță,	100 c. — f.
	Vasilie Tămaș, preot Ovar,			8 zile,	
	Moș Ioan lui Alexi, țăran Someș-Odorheiu,			1 lună și o zi,	
	Corniș Toader, S.-Odorheiu,			3 săptămâni,	
	Opriș Ioan, Som. Odorheiu,			14 zile,	temniță ordi-
	Podar Gerge			14 zile,	nară și câteva
199. » » »	Moș Chirilă,	Violență la alegeri de deputat	Zălau,	8 zile,	sute coroane
	Moș Alexă a lui Iosif, Som.-Odorheiu,			8 zile,	cheltueli de
	Moș Ioan a lui Iosif, Som.-Odorheiu,			8 zile,	proces.
	Moș George, S.-Odorheiu,			8 zile,	
	Toma Conț,			3 zile,	
200. 20 » »	Vasile Macrea »Lupta« și »Poporul Român«.	Pentru un articol,	Budapesta,	8 luni temniță,	2000 c. — f.
201. 24 » »	Dr. P. Barbu, »Foia Diecezană«.	Pentru mai multe articole,	Caransebeș,	—	197 c. 50 f.
202. 25 » »	Vincze Sándor, socialist, st. un.	Pentru agitație,	Cașovia,	1 an temniță,	
203. 27 » »	Dna Ana Vlad, Orăștie.	Agitație în școală,	Deva,	1 lună »	300 c. — f.
204. 11 Iunie »	Virgil Coroiu, »Pop. Român«.	Pentru un articol,	Budapesta,	6 luni »	1200 c. — f.
205. 26 » »	N. Mitru, »Plugarul Român«.	»	Curia,	—	40 c. — f.
206. 27 » »	Corneliu Popoviciu, în. Săghiște.	Agitație la alegeri de deputat.	Oradea-mare,	6 luni temniță,	200 c. — f.
207. 50 » »	Andrei Hlinka, preot, slovac.	Apostofarea unui funcționar de stat,	Pressburg,	—	600 c. — f.
208. 1 » »	Ioan Maghier, învăț. Vidra.	Agitație împotriva integrității statului,	Oradea-mare,	1 lună temniță,	220 c. — f.
209. 27 Iulie 1908	Francisc Varga, socialist.	Agitație contra ordinii sociale	Arad	1 an temniță	
210. 27 » »	Ștefan Szilágyi, socialist.	Agitație contra ordinii sociale	Arad	6 luni temniță	
211. 29 » »	Andrei Hlincz, preot slovac.	Pentru un articol	Curtea din Bpest.	18 luni temniță	

Nr. luna, ziua și anul.	Acuzatul.	Acuza.	Locul.	Osânda.	Amendă.
212. 30 > >	Vasile Goldiș deputat Arad.	Pentru organizarea clubului arădan al partidului național	Prefectura poliției din Arad		150 cor.
213. 30 > >	Dr. Ioan Suciș deputat Arad.				150 cor.
214. 30 > >	Dr. Ștefan C. Pop dep. Arad.				150 cor.
215. 3 August 1908	Rudolf Cipka, slovac.	Ofensă adusă steagului unguresc	Tisoliș	13 zile temniță	10 cor.
216. 3 > >	Josef Djaniska, slovac.	Ofensă adusă steagului unguresc	Tisoliș	13 zile temniță	10 cor.
217. 4 > >	Runiunea pompierilor din Blaj	desființată de suprafectul de acolo răspunzându-i se casa și flamura cu forța baionetelor.			
218. 12 > >	George Botoș, din cerc. Ugra.	Terorizare la alegerea de deputat	Oradea-mare	9 luni temniță	
219. 12 > >	I. Noghia >	>	>	3 luni temniță	
220. 12 > >	Todor Negru >	>	>	2 luni temniță	
221. 12 > >	Todor Noghia >	>	>	1 lună temniță	
222. 13 August 1908	Josef Schmiedt medic veterinar neamț	Pentru »instigări naționaliste« a fost arestat la Pápa.			
223. 22 August 1908	Comitetul administrativ al comitatului Alba-inferioară	a suspendat consiliul comunal din Blaj pe motiv că membrii lui sunt români.			
224. 24 August 1908	Subprefectul din Roșia-montană	a oprit darea de seamă a deputatului Al. Vaida-Voevod la Abrud-sat.			
225. 24 August 1908	Deputatul slovac Francisc Skiciak	a fost huiduit din sala comitatului Arva, fiindcă voia să arate noua numitului prefect durerile sovacilor.			
226. 27 August 1908	Mai mulți tineri slovaci din Magasfalu	au fost răniți de sulile jandarmilor pentru că au purtat la pălărie frunza slovacă.			

Total: 181 ani 3 luni și 6 zile închisoare și 89 087 50 cor. Cheltuielile acuzațiilor avute cu prilejul acestor procese se pot pune la cel puțin 150.000 cor. Dacă am fi putut întocmi o listă completă, adăugând toate osânde necunoscute nouă și publicității, cifrele acestea de sigur s'ar îndoi.

Procese noi. Două ziare fruntașe ale noastre »Gazeta Transilvaniei« și »Lupta« anunță că li-s'au intentat noi procese de presă. In contra »Gazetei Transilvaniei« chiar trei de-odată. Iată ce scrie »Gazeta«:

„Încă nici nu s'au pertractat cele două procese ale »Gazetei Transilvaniei«, pentru reproducerea articolelor cunoscuți ale poetului norvegian Bjørnsterne Bjørnson și iată-ne în jurul altor trei procese. Eri și azi ni-s'a făcut, la ordinul procuraturii din Târgul-Murășului, perchiziție domiciliară în afacerea următorilor articoli apăruiți în ziarul nostru: O felicitare apărută în nrul 86 al »Gazetei« sub titlul »Salut din America«, trimisă de dl Axente Germany de Drăguș din Cleveland Ohio U. S. A.; »O scrisoare către Bjørnson«, de Dr. Cassiu Maniu, publicată în nrul 95 și articolul prim apărut în nrul 120 sub titlul »Sărbători vesele«. Judele de investigație a încheiat cu redactorul nostru responsabil procesul verbal obișnuit».

Dl Cassiu Maniu se știe a mai suferit un an de închisoare la Vaș, acum i-s'a intentat nou proces.

Iar »Lupta« dela 4 c. anunță următoarele:

»Dl George Pleșoianu, redactorul nostru responsabil a fost chemat pentru azi la judecatorul de instrucție și a fost vestit că ni-se face proces pentru un articol al năfrântului Bjørnson, apărut în »Le Courrier Européen« sub titlul »L'oppression magyare« și reproduc de noi în nrul 36 și 37.

Aehrenthal și Tittoni. In orașul Salzburg se urzesc de două zile cu mare aparat diplomatic firele prieteniei dintre Austro-Ungaria și Italia. Cei doi ministri de externe, baronul de Aehrenthal și de Tittoni, au căzut de perfect acord în toate chestiunile mari de actualitate, ce frământă azi cercurile diplomatice. Corespondentul ziarului »Neues Wiener Tagblatt« e în situație a da amănunte cu privire la chestiunile desbătute de cei doi ministri. Aceste chestiuni mondiale sunt: Evenimentele din Turcia și curentul stârnit de Turcii tineri, edificarea liniilor ferate din Balcani, chestiunea marocană și raporturile speciale de vecinătate între Austro-Ungaria și Italia.

Cu privire la evenimentele din Turcia constituțională se menține atitudinea expectativă binevoitoare. In chestiunea liniilor ferate din Balcani, Austro-Ungaria și Italia nu vor împiedea edificarea liniei transversale. In privința punctului trei, vor recunoaște pe Muley Hafid, noul sultan al Marocului, dacă și celelalte puteri vor observa o astfel de atitudine, — vor respecta actul de Algecirax. In sfârșit, în ce privește chestiunea bunelor relații de vecinătate, s'a constatat cu mulțumire, că simpatia mutuală între popoarele celor două țări în anii din urmă a crescut mult.

Croații și conferința interparlamentară. Membrii coaliției croato-sârbești au ținut ieri la Agram o consfătuire în chestiunea participării la conferința interparlamentară din Berlin. S'au ales delegații cari să reprezinte interesele Croației. Aceștia vor arăta în vorbirile lor situația insostenabilă creată în Croația de absolutismul exponentului guvernului unguresc.

Chestiunea alegerii patriarhului de Carlovți. Clubul partidului radical sârbeșc a emis o comisie de 12 inși, care să consulte pe toți factorii interesați cu privire la modul de sanare a violării suferite de autonomia bisericii sârbești și să adune toate informațiile necesare pentru noua alegere de patriarh. Azi și-a ținut comisia prima ședință, la Neoplanta. Dupăcum se știe, mai mulți fruntași ai partidului radical, între ei și deputatul croat Gheorghe Crasoievici, vor merge în curând la Budapesta, ca să se orienteze asupra atitudinii și intențiilor cercurilor competente. Ziarele ungurești afirmă, că o parte a partidului radical e hotărâtă să sprijinească candidatura guvernului, dacă guvernul unguresc va da în schimb garanții suficiente că se va respecta întotdeauna autonomia bisericii sârbești.

Sârbi să-și aducă aminte de clasicul avertisment »Timeo Danaos...«

Demonstrațiuni antiungurești la băile din Govora României.

Deunăzi, cu prilejul unui concert dat de secția soc. »Crucea Roșie« a avut loc un incident în Govora din pricina unui cântec unguresc, care figură în program. Majoritatea publicului a protestat în privința introducerii acestui cântec.

Cu privire la acest incident un gazetar a avut o convorbire cu dl prof. universitar Onciul, care a exprimat următoarele păreri:

— Unele persoane din comitetul organizator al concertului pretind că într-o chestiune de artă nu încap naționalism și că muzica ungurească e internațională.

Muzica ungurească n'a ajuns a fi internațională, o știe toată lumea. E drept că nici noi nu suntem mai presus în această privință, dar ungurii cu atât mai puțin.

Vă spun că dacă la unguri s'ar fi cântat un cântec românesc în aceleași condițiuni, ar fi răspuns cu insulte și fluerături, căci așa au obiceiul.

Ei ne urăsc și se dedau la toate răutățile în contra noastră.

Presă lor debitează zilnic cele mai o-

diase calomnii și insulte la adresa românilor. Falsifică fapte și date istorice intenționat, ca să ne scoboare în ochii lumii. Cu ocazia măsurării craniurilor în Ungaria s'a constatat că craniile ungarilor de pură rasă, sunt dintre cele mai inferioare între popoarele europene.

Ei bine, presa ungurească a întors aceste constatări în contra noastră, zicând că craniile măsurate erau de ale românilor. In privința produselor industriale și agricole, ei caută tot ce există mai rău ca să le atașeze etichetele românești.

Apoi în scrierile lor ponegresc istoria privitoare la români. Pe voevozii noștri medievali din regatul unguresc îi aseamnă cu voevozii țiganilor de azi.

Și când astfel stau lucrurile, nu este permis să tolerăm ca poporul unguresc să se bucure de așa considerare la noi, în cât să ne facă plăcere a le cânta cântecele naționale.

Aceasta înseamnă lipsă totală de aceea ce se chiamă demnitate națională.

Alte fapte: pentru ca să împiedice cu totul trecerea ziarelor românești oprite dincolo, cari mergeau în plic închis, cu marcă de 15 bani, au urcat la 25 bani taxele poștale pentru Ardeal și Ungaria, nemai considerându-le ca limitrofe.

— Dar Bucovinenii aflați în Govora ce zic?

Ei sunt continuu mirați de aceste lucruri. Lor nu le place nici prea multe cântece franțuzești. Acți însă mă deosebesc de dânsii. Eu cred, că cultura și arta națională au încă nevoie a se adăpa dela izvoarele culturale franceze. Nu e bine să fim prea exclusiviști, fiindcă nu ne este nici de un folos. Nu se poate spune însă aceleași lucruri despre unguri, căci ar fi să contribuie la slăbirea conștiinței naționale.

Ungurii văd în noi pericolul cel mare pentru viitor. Unitatea culturală a românilor ar face ca importanța ungarilor să nu mai subziste și să rămână o chestiune de azi pe mâine. Noi trebuie să le luăm locul în sud-estul Europei. Au ajuns de teama acestei perspective triste pentru nația maghiară să intrigheze chiar cu Balcanii, contra noastră temându-se de preponderanța noastră asupra elementului balcanic.

Interesele noastre în Balcani sunt însă de a păstra solidaritatea cu celelalte popoare, fără să uităm însă nici un mo-

ment că trebuie să ne păstrăm dreptul de înțietate.

Toată acțiunea lor de distrucțiune și de negare urmărește un singur scop: de a întârziă progresul nostru cultural și național.

Dacă s'ar adună la un loc tot ce au scris și scriu ungerii zilnic despre noi și toate grațiozitățile cu cari ne tratează, românii din toate părțile ar vedea mai bine ca azi cu ce ochi să privească pe unguri.

Din România.

Sănătatea Regelui. »Monitorul Oficial» va publica un comunicat asupra stărei M. Sale Regelui.

Putem adăoga, cu această ocazie că dl Dr. profesor Noorden s'a declarat într'un interviu, că »prea a alarmat lumea și fără motiv».

Eminentul medic a afirmat că starea sănătății Soveranului este bună.

Medicul roentnolog Dr. Holzknacht a plecat la Viena.

*

Inmormântarea principelui Sturdza. Se fac mari pregătiri pentru înmormântarea principelui Dimitrie Sturdza, înmormântarea se va face la moșia Ciibu din județul nostru.

Rămășițele pământești ale defunctului vor sosi din Dieppe (Franța) Luni dim. La gară vor fi de față rudele defunctului, I. P. S. Sa mitropoliul Moldovei, numeros cler, țărani de pe moșia defunctului, precum și reprezentanții autorităților.

Defunctul va fi dus din Iași la moșia sa Cilibiu, unde va fi depus în cavoul familiei. Statul a luat măsuri pentru inventarierea marelui averi rămase de pe urma defunctului, averea care trece peste suma de 200 milioane.

Aceasta în vederea stabilirii taxelor de moștenire pe care statul trebuie să le perceapă.

*

Dnul profesor Dr. Noorden a vizitat ieri pe dnul Gh. Panu vice-președintele Camerei, care se știe este de o vreme mai îndelungă greu bolnav. Distingul clinician a dat toate asigurările pentru o deplină și grabnică însănătoșare, a frunțului partidului național liberal.

*

Manevrele cavaleriei. După cum s'a anunțat, manevrele cavaleriei vor avea loc câteva zile în Dobrogea.

Se hotărâse în primul moment ca la aceste manevre să nu ia parte decât regimentele cavaleriei divizionare.

În urma unei modificări a planului însă, cele patru regimente de cavalerie ale corpului de armată au primit ordinul de a se atașa la cealaltă divizie din Babadag.

Divizia de roșiori care a primit ordinul de a lua parte la manevre se compune din reg. 1 Galați sub ordinele dlui colonel Pretorian, reg. 6 Tecuci comandat de dl colonel Popovici, reg. 8 Botoșani comandat de dl locotenent-colonel Botea, reg. 10 Giurgiu comandat de dl locot.-colonel Caribol.

Aceste regimente vor trece Dunărea prin localitatea Giurgeni, în apropierea Hârșovei, în ziua de 25 și 26 August și se vor duce la Babadag.

Ultimele zile ale lui August sunt rezervate pentru exercițiile regimentelor; în primele zile ale lui Septembrie exercițiile vor continua pe brigăzi și tocmai către 8 Septembrie vor începe manevrele. Ele se vor face luptând divizie cu divizie și vor fi conduse de A. S. R. Principele Ferdinand, comandant al corpului 2 de armată și inspector general al cavaleriei.

Manevrele se vor termina la 12 Septembrie și regimentele de roșiori vor trebui să se găsească în garnizoanele lor la 16 Septembrie dată la care vor începe manevrele regionale pe brigăzi, în toată țara.

NOUTĂȚI.

ARAD, 4 Septembrie n. 1908.

— **Adunare de popor în Făgăraș.** Primum următoarea convocare: Având în vedere, că în sesiunea de toamnă a dietei u. gare se va prezenta proiectul de lege despre lărgirea dreptului de alegător la dietă, subscrișii, pentru a da caziune și poporațiunei din comitatul Făgărașului, de ași exprima voința în aceasta chestiune de cea mai mare importanță, pentru un cetățean al patriei, ne luăm voia a vă convoca la adunarea populară, ce se va ținea Duminecă, în 13 Septembrie a. c. st. nou, la orele 12, în Piața mare din Făgăraș. Obiectele: 1. Constituirea adunării, alegerea președintelui, vice-președintelui și a doi notari ai adunării. 2. Desbateri asupra situațiunei politice. 3. Propunere: a se prezenta dietei o adresă, pentru înarticularia în lege a vo-

lului univerral, egal, secret, fără restringeri 4. Încheierea adunării. Făgăraș, 30 August 1908. Iacob Macaveiu, vicar foraneu; Dr. Iancu Meștanu; Nicolae Borbea, protopop; Maximilian Recean, preot; Alexandru Șerban, preot; Dr. I. Șenchea, avocat; Dr. Oct. Vasu, avocat; Dr. Camil Negrea, avocat; Mateiu C. Jiga, director; Ioan Peia, comerciant și Dr. Nicolae Șerban, adv. și deputat.

— **Ministrul Carp la poliția din Brașov.** Pentru motivul că ar fi călcat niște păsări, dl Anton Carp, ministrul domeniilor, care facea o excursiune cu automobilul în Transilvania, a fost oprit de jandarmii unguri și condus la poliția din Brașov, cu toate că-și declinase titlurile și calitățile.

Aici, ministrul domeniilor a fost reținut mai bine de o oră până când s'au dresat actele de contravenție.

Dl Carp a reclamat cazul ministrului de externe Aehrenthal și ministrului de interne Andrássy.

Poliția din Brașov spun ziarele ungurești a luat măsuri împotriva automobilistilor ce vin din România. Cu astfel de cazuri și măsuri poliția și jandarmeria va reuși tocmai bine să alunge pe vizitatorii din România cari aduc atâția bani în Brașov.

Repertoriul teatrului național din București. Aproape tot repertoriul stagiunii viitoare cuprinde opere clasice sau bucăți datorite marilor autori dramatici moderni. Pentru moment se studiază »Falimentul» de Björnson, tradus de dl Boniface Hetrat, poetul de origină franceză însă perfect asimilat culturii și limbii românești și »Nevasta lui Claudiu» de Alexandre Dumas fiul, tradus de dl H. Lecca.

În curând se va începe și repetiția operelor originale românești. Este probabil că reprezentația cea dintâie va cuprinde piesa »Cometa» de dnii Dumitru Anghel și St. O. Iosif și »Mărul» de Z. Bărsan. Citam dintre celelalte piese cari figurează pe program: »Don Carlos» de Schiller, tradus de dl G. Coșbuc, »Alt Heidelberg» de Förster-Mayer tradus de Ovid Densușeanu, »Măitre

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA».

Edmondo D. Amicis.

I N I M A.

Calabresul.

Sâmbătă, 22 Octombrie.

Ieri seara, pe când profesorul ne spunea că bietul Robetti va trebui să umble multă vreme în cărji, întră Directorul, cu un nou inseris, un băiat foarte oacheș, cu părul negru, cu ochii mari și negrii, cu sprâncenile stufoase și imbi-zate, îmbrăcat cu un costum de culoare închisă și încins cu o curea. Directorul, după ce a spus ceva la urechia profesorului, ieși lăsând lângă el pe băiatul ce se uită la noi cu ochii lui cei negri, par'că speriat. Atunci profesorul îl luă de o mână, și zise către noi:

— Trebuie să fiți mulțumiți. Azi intră în școala noastră acest mic italian născut la Reggio di Calabria, cinci sute de kilometri și mai bine, de parte de aici. Iubiți-l, căci este fratele vostru venit de departe. S'a născut într'un loc glorios, care a dat Italiei oameni de frunte, care dă și azi buni lucrători și soldați curajoși, într'unul din cele mai frumoase locuri ale patriei noastre, unde sunt păduri mari și munți înalți, locuți de un popor cominte și curajos. Iubiți-l astfel ca să nu bage de seamă că se află departe de orașul în care s'a născut, faceți-l să vadă că un băiat italian, în ori ce școală italiană pune piciorul, găsește frați de ai săi.

Apoi se ridică în picioare și ne arată pe hartă punctul unde se află Reggio di Calabria. În urmă strigă tare:

— Ernesto Derossi! — ceta care ia tot'dauna premiul întâiu

Derossi se sculă în picioare.

— Vino în coa! zise profesorul.

Derossi eși din bancă și se apropie de catedră, în fața calabresului.

— Ca cel dintâi din școală — îi zise profesorul — în numele întregii clase, dă noului venit îmbrățișarea de bună venire, îmbrățișarea pe care fiii Piemontului o dă fiului Calabriei.

Derossi îmbrățișă pe calabrez, zicându-i cu glasul său limpede:

— Bine ai venit! — și-l sărută pe amândoi obrazii.

Noi toți, bătuserăm din palme.

— Tăcere, strigă profesorul, în școală nu se aplaudă.

Dar se vedea că-i părea bine. Dar și calabresului îi părea bine. Profesorul îi arată locul și-l însoți în bancă. Pe urmă, zise:

— Nu uitați, cecece vă spun acum, căci se poate întâmpla ca un băiat calabrez să fi ca în casa lui la Torino și ca un băiat din Torino să fie ca în casa lui la Reggio di Calabria. Respectați-vă și iubiți-vă unul pe altul, însă, dacă vreunul din voi ar insultă pe acest coleg, ca nefiind născut în provincia noastră, acela nu va mai fi niciodată demn de a ridica ochii din pământ, când trece un steag tricolor italian.

De abea s'a așezat la loc calabrezul și vecinii îi și dădură penițe și o gazetă, și un băiat din ulla banca, îi trimise o marcă suedeză.

Colegii mei.

Marți, 25 Octombrie.

Băiatul care a trimis marcă calabrezului îmi place mai mult decât toți: îl chiamă Garrone, este cel mai mare din clasă, are 14 ani, capul mare, umerii lați, este foarte bun, se vede după cum ride, dar mi-se pare că judecă ca un bărbat. Acum cunosc mulți dintre colegii mei. Mai este unul care-mi place, unul ce-l chiamă Coretti, care umblă îmbrăcat cu un flanel de fața ciocolatei și cu o căciulă de pisică; este tot vesel, tot sprinten; este fiul unui negustor de lemne, care a fost so dat în războiul din 66 în quadratul principelui Umberto și se zice că are trei medalii. E unul Nelli, un biet cocoșar, mic și subțire. Mai e unul îmbrăcat foarte bine, și care și scutură hainele mereu: îl chiamă Votini. În banca dinaintea mea este un băiat căruia îi zice »zidarul» pentru că tatăl său este zidar: o față rotundă ca o lună plină, cu un nas mic gogoneț. Băiatul ăsta știe să facă foarte bine ca iepurele și toți îl pun să facă ca iepurele și rid; are o zdreanță de pălărie ce și-o vără în buzunar ca pe-o batistă. Lângă zidarul stă Garoffi, un ăla lung și slab cu nasul ca de cucuvea, cu ochii mici de tot, care face negustorie cu penițe, cu poze, cu cutii de chibrituri goale, și-si scrie lecțiile pe unghii ca să le cetească pe furiș.

Pe urmă este un domnișor, Carlo Nobis, care pare foarte mândru și care stă între doi băieți ce-mi sunt foarte simpatice: băiatul unui fierar, îmbrăcat cu o haină lungă până la genunchi de pare un sac, palid de par'că e tot bolnav, și se uită tot fricos și nu râde niciodată; și un altul

Guérin« de E. Angier, tradus de B. ătescu Voinești, »Doamna Inger« de Ibsen«, tradus de H. Frohb, »Femeia goală« de Henry Bontaille, tradus de Gh. Ranetti, »Pariziana« de Henry Bacque, tradus de Herz, »Micul Lord« de Lemaire și »Bumett« tradus de d-na Bernfeld (?) și altele. Stagiunea se va deschide către sfârșitul lui Septemvrie.

— **Principele Ferdinand decorat de regele Württembergului.** Regele Württembergului a decorat pe Principele moștenitor al României cu marea cruce a ordinului »Coroanei«.

— **Cununie.** Dl Izidor Vlad, teol. abs. și d-șoara Laura Albon, ne anunță nunzia lor care se va celebra în 31 Septemvrie n. 1908, 3 ore p. m. în biserica gr.-cat. din Doștat. Doștat — Saldorf.

— **Muncitorii români din Budapesta** — scrie »Glasul poporului« în întruniri și conferințe literare în fiecare Duminică seara la orele 8, iar conferințe științifice în fiecare Marți seara la orele 8, în sala ospătării Rotterberg în Dobutca Nr. 70.

— **Jubileu la 40 ani de dascălie.** Din Reghinul săsesc i-se scrie »Gaz. Tr.« că românii d'acolo au pus la cale să sărbeze în 20 Septemvrie n. 1908 jubileul învățătorului lor *Gheorghe Maior*, intrat în cariera sa la 1868 și încă în deplină vigoare și activitate. La aceea școală și sub mîna dănsului și-au câștigat cunoștințele elementare din limba românească aproape toți cărturarii români din acele părți. Se speră, că foștii elevi și poporeni îi vor face o zi din cele mai dragi ale vieții. Invitări speciale nu se dau. Se pot însă lua informațiuni la oficial parohial gr.-cat. din Reghin.

— **Nou avocat român.** Dl Dr. Ioan Ivan anunță că și-a deschis cancelaria advocațională în Sibiu, piața mare, capul străzii Pintenului nr. 2.

— **Sfințirea bisericii din Petreni** Poporul de pe valea Streiului a avut Duminică, în 30 n. l. c., o mare zi de sărbătoare, sfințirea bisericilor.

Actul sfințirii a fost săvârșit de dnul protop. Vasile Domșa, cu asistența a nouă preoți din jur.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul Reuniunii de cântări d n Orăștie.

cu părul roșu și cu o mână moale ce o poartă spânzurată de gât: — tatăl său a plecat în America iar mama sa vinde legume cu coșurile. Pe urmă, ciudat este și vecinul meu din stînga, — Stardi, — mic și vânjos, fără gât și nu vorbește cu nimeni se pare că pricepe foarte puțin dar stă așa și ascultă pe profesor cu fruntea încrunțată, cu dinții strânși, și dacă-l întrebi ceva în timp ce profesorul vorbește, întăia și a doua oară nu răspunde, a treia oară dă cu piciorul. Înaintea lui stă unul rău, îl cheamă Franti și a venit la școala noastră pentru că a fost dat afară din altă școală. Pe urmă mai sunt doi frați, îmbrăcați la fel de seamă unu cu altul ca două picături de apă și amândoi au pălării calabrese, cu o pană de fazan. Dar cel mai frumos dintre toți, cel mai cuminte, și care sigur că și anul acesta va fi cel dintâi, este Derossi; și profesorul a și băgat de seamă, și-l ascultă mereu. Dar eu iubesc pe Precossi, băiețelul fierarului, cel cu haina lungă, ce pare bolnav; se spune că tatăl său îl bate; este foarte fricos, și ori de câteori întreabă ceva sau te atinge, zice: — Iartă-mă — și se uită cu ochii buni și triști. Dar Garrone este cel mai înalt și cel mai bun.

O faptă frumoasă.

Mercuri, 26 Octomvrie.

Azi dimineață am văzut cine este Garrone. Când am intrat eu în școală — puțin cam târziu

La sfârșitul liturghiei dnul protopop Comșa a ținut o caldă vorbire înaintea poporului.

Tot atunci a v rbit și părintele Avram Groza din Coșteiu (Bănat) un fiu al acestui ținut, care mișcat de bucurie, a lăudat stăruința oamenilor buni de a ridica acest frumos lăcaș și le-a pus la inimă să-și facă vrednicia deplin, ajutând și susținând și fiica bisericii: școala confesională.

După încheierea ceremonialului bisericesc, s'a împărțit o pomană, constătătoare din coaci și vin, la tot poporul, iar preoții celebranți, înțelegința și corștii, au fost conduși la casa părintelui Bobeiu, unde într'un pavilion improvizat din frunze de stejar, îi așteptă o masă bogată.

— **Necrolog.** Despre moartea regretatului Gheorghe Novacovici, primim următorul anunț funebral:

Se aduce la cunoștința tuturor rudeniilor amicilor și cunoscuților că iubitul nostru fiu Gheorghe Novacovici candidat de avocat, în urma unui morb scurt și greu, împărțit cu sfințele taine a trecut la cele eterne Mercuri în 20 August/2 Septemvrie la 6 ore d. a. în al 29-lea an al vieții sale.

Rămășițele pământești ale defunctului se vor așeza spre vecinică odihnă în cimitirul gr. ort. român din Gerboveș la 22 August/4 Sept.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată. Gerboveș, la 20 August, 1908. Nicolae și Lucrția Novacovici ca părinți.

— **Ioan Bălaș**, asesor de tribunal în pensiune, a decedat în Hațeg în 30 August n. în etate de 97 de ani.

— **Subscripții adânc pătrânși de darere**, aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, prietinelor și cunoscuților, că mult iubita noastră soție, mamă, soră, soacră și bonică Anica Oprean n. Sârb după scurte dar grele suferințe, în al 64-lea an al etății și al 48-lea al căsătoriei; mărturisită fiind cu sfințele Taine, și a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, în 4 l. c. st. n. la orele 4 dimineața. Rămășițele pământești ale adormitei se vor așeza spre veșnică odihnă, Duminică în 6 Septemvrie n., la orele 1 p. m. în cimitirul bisericii ort. rom. din Târnavița. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată! Târnavița, la 4 Septemvrie n. 1908. Iosif Oprean, ca soț. Nicolae, Iosif, Miron, Ioanichie, Rudolf ca fii. Susana Sârb, Gheorghe Sârb, ca frați. Teodor Baianțiu, ca ginere. Ileana, Ioan, Carolina, Cornelia, Cornel, Iosif, Sebastian, Septimia, Aurel, Nicolae, Eugen, Eusebia, ca nepoți și nepoate.

— **Depopularea Franței.** Dl Paul Leroy-Beaulieu se ocupă de grava problemă a despopulării Franței. D-sa constată că statistica anului

1907 se încheie cu un excedent la decese de 20.000 unități. Deficitul acesta în populațiunea Franței nu e primul. Anii 1890, 91, 92, 95 și 1900 au prezentat acelaș fenomen.

În veacul al 19-lea până la anul 1889, aceste deficiente nu erau cunoscute, afară de anii 1854 până la 1885, când Franța eră bătută de coleră, epidemii și apoi războiul Crimeei. Apoi anul 1870—1871, când veni războiul cu Germania. Acum însă, în perioadele cele mai normale, în timpurile cele mai îmbelșugate, populația Franței e în descreștere.

Ba ceva mai mult, în 1907 mortalitatea n'a fost cu mult mai mare decât în ceilalți ani. Natalitatea a scăzut.

Pentru întâia oară în Franța, de o sută de ani încoace, numărul nașterilor e inferior cifrei de 800 mii. În 187, când cifra nașterilor a fost scăzută, ea întrecea numărul de 900 mii. Sub al doilea imperiu ea eră de peste un milion. În 1907, sub niște auspicii economice extrem de favorabile, ea scade la 774 mii. De unde această scădere a natalității? Fenomenul e general în întreaga Europă centrală. Toate popoarele își văd natalitatea redusă. Civilizația democratică, scrie dl P. Leroy-Beaulieu, duce la sterilitate.

Deficitul acesta la nașteri s'ar putea împlini printr'o micșorare a mortalității.

Numărul căsătoriilor e încă tot mare în Franța. În 1907, totalul căsătoriilor celebrate a fost de 314.903, adevă normalul de ceea ce se întâmplă la toate popoarele. Dar dacă căsătoriile rămân destul de numeroase în Franța, sterilitatea lor crește mereu. Un foarte mare număr, din cauze mai mult fizice decât intenționate, sunt absolut sterile; n'au decât un singur copil; altă categorie au 2 copii; categoria căsnicilor cu mai mult de doi copii devine din ce în ce mai restrânsă și se prea poate că în viitor ea să dispară cu totul.

Dacă ar fi să admitem de fiecare menaj câte 9 copii, natalitatea Franței ar scădea la 690.000 nașteri anual. Ceeace ar însemna, în mijlociu, câte 40—50.000 unități deficit pe an, sau 5 milioane deficit pe veac. Probabil că aceste 4—5 milioane deficit pe veac, vor fi împlinite prin imigrațiuni.

Departamentele în cari natalitatea e mai ridicată, sunt: Finister cu 287 nașteri la 10 mii locuitori; departamentul cu cea mai mică natalitate este Lot-et-Garone, cu 122 nașteri la 10 mii de locuitori.

Natalitatea întregii Franțe e cele 220 nașteri la 10 mii de locuitori.

că m'a întâlnit profesoara de întâia și m'a întrebat când poate veni la noi acasă — profesorul nu intrase încă, iar vre-o trei patru băieți năcăjeau pe Crossi, cel cu părul roșu, care are o mână moale și mama sa vinde legume. Îl împungeau cu liniile, îi aruncau în obraz coji de castane, și-i ziceau urtute și ciungule făcând cu mâna cum o ține el. Și el singur, în fundul băncii, sta galben, uitându-se când la unul când la altul, ca și cum i-ar fi rugat cu ochii. Dar ceilalți râdeau mereu de el, și el începuse să tremure și să se facă roșu de năcaș. Deodată Franti, acela nesuferitul, se urcă pe o bancă și făcând așa ca și cum ar avea două coșuri de braț, cum eră mama lui Grossi când venea să-l aștepte la poartă la ieșire, căci acuma este bolnavă. Mulți începură să râdă tare. Atunci Crossi nu mai știu ce face: apucă o călimară și dădu în el cu toată puterea; dar Franti se lăsă în jos iar călimara lovî în piept pe profesor, care tocmai intră.

Toți intrară în grabă în bănci și stătură înfricoșați.

Profesorul, galben, se urcă pe catedră, și cu glasul schimbat întrebă:

— Care e acela?

Nimeni nu răspunse.

Profesorul zise din nou, strigând mai tare:

— Care e?

Atunci Garrone, de mila lui Crossi, se ridică în picioare, și hotărît, zise:

— Eu, domnule.

Profesorul se uită la el, se uită la școlari, pe urmă zise cu glasul liniștit:

— Nu ești tu; nu este adevărat.

Și după o clipă:

— Vinovatul nu va fi pedepsit, să se scoale în picioare.

Crossi se ridică, și zise plângând:

— Râdeau de mine și mă băteau, mi-am perdut răbdarea și am dat cu călimă...

— Șezi, zise profesorul. Să se scoale în picioare ceice au răs de el.

Patru se ridicară, cu capul plecat.

— Voi, — zise profesorul — ați răs de un coleg care nu vă face nimic, v'ați bătut joc de un nenorocit, ați bătut pe unul ce nu se poate apăra. Ați făcut cea mai urtă faptă, cea mai rea, care murdărește pe un om. Nemernicilor!

După ce a zis, trecu între bănci, puse o mână sub bărbia lui Garrone care stă cu capul plecat, îi ridică fața în sus, și privindu-l în ochi, îi zise:

— Tu ai un suflet nobil.

Garrone, profitând de ocazie, spuse nu știu ce la urechia profesorului, iar acesta întorcându-se către cei patru vinovați zise:

— Vă iert! Trad. de: P. Robescu.

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

— **Un asasin miliardar.** Din New-York se telegrafiază: Iordan Liwermod, fratele mai mic al restitului miliardar Jordan Lester, a fost deținut. Miliardarul și-a asasinat nevasta, iar trupul ei l-a ascuns într-o ladă. Fieroașa lui faptă a făcut mare senzație în America. Motivul crimei e încă necunoscut.

— **O turmă de oi sub tren.** Trenul care a plecat alaltăieri din Arad spre Timișoara în apropierea stației Vinga — fiind întunecat — a trecut peste o turmă de oi omorând 45 de capete. S'a pornit cercetare.

— **Aviz!** Abonenții cari au primit cartea «Vobăgia» de Ioan Russu-Șirianu și n'au trimis încă prețul ei sunt rugați prin aceasta să trimită suma de 3 cor. 30 fileri.

Ultime informațiuni.

Starea sănătății M. Sale Regelui.

„Monitorul oficial“ de ieri publică următorul buletin asupra sănătății M. Sale.

Maiestatea Sa regele a suferit în ultimele săptămâni de catar al stomacului, cu iritabilitate exagerată a acestui organ, provocând fenomene nevralgice.

Semne ale unei leziuni mai profunde a stomacului nu s'au manifestat, și nici semne ale unei eroziuni a mucoasei sale, contrar cu constatarea de acum doi ani.

Examenul, făcut cu razele lui Röntgen în zilele de 18 și 19 August a. c., a dovedit cu absolută certitudine absența unei alterațiuni maligne a stomacului sau a altor părți interne ale corpului.

Cordul s'a constatat absolut normal prin acest examen, având dimensiunile sale naturale.

Maiestatea Sa, fiind cam ostenit în urma examenului, se va odihni acum în pat în timp de câteva zile.

Se poate afirma în mod cert că Maiestatea Sa Regele va redobândi, în scurt timp, starea forțelor din trecut, și că nu există nici un motiv de neliniște pentru viitor.

Prof. v. Noorden
Dr. Theodori.

Economie.

Adunarea generală ordinară a »Tovărășiei Agricole« pentru agricultură, magazin și anticipațiuni din Sebeșul săsesc.

Sebeșul săs. 1 Sept. 1908.

Joi în 14/27 August a. c. 1 oră p. m. s'a ținut, în sala cea mică dela hotel »La leul de aur« din Sebeșul săsesc, adunarea generală a »Tovărășiei Agricole«, condusă de președintele direcțiunii Dr. Ath. Moga; notari Dr. Nicolae Lazar și George Tătar. Preșeții au fost din 239 de membri, 60 membri cu 366 voturi.

După numirea verificărilor (S. Roșu și G. Fărcaș din Sebeș) și a scrutinărilor Z. Tatar, notar Deal, și V. Mateiu, paroh Lančrâm, — directorul executiv dnul Sergiu Medean, prezentează și citește raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere precum și conturile de încheiere: Contul bilanțului: Active: coroane 588.567.34; Pasive cor. 582.220.76. Contul profit și pierderi — Venite cor. 40.830.62; Spese cor. 34.484.04. Venitu curat cor. 6346.58.

Membrul Ioan Florean, notar Laz, propune și adunarea generală unanim ia rapoartele spre plăcută știință aprobă conturile încheiate și votează direcțiunii și funcționarilor, mulțumită, pentru interesul și zelul, cu care au lucrat la prosperarea și consolidarea »Tovărășiei Agricole«.

În urma acestora adunarea generală ia următoarele concluze:

1. Venitul curat de K 6346.58 să împarte astfel:

1. Fondului general de rezervă K 3345.— (a fost K 5656 e azi: K 9000.—); fondului special de rezervă K 500.—; fondului cultural K 148.70 (a fost K 251.30 e acum K 400.—); Tantiema membrilor din direcțiune K 761.60, a comitetului de supraveghiere 317.32 a funcționarilor 444.26; Pentru scopuri de binefacere K 725.— iar cuota de binefacere o împarte precum urmează:

Biserica gr. ort. din Sebeș, pentru întemeierea fondului de zidire a bisericii a 3-a, K 200.—; fondului pentru zidirea casei profoprezbiteratului gr. ort. din Sebeș K 100.—; Casinei române din Sebeș K 50.—; Despărțământului Sebeș al »Asociațiunii« pentru prelegeri ec nomice K 50.—; Reuniunii pompierilor din Sebeș K 25.—; Tovărășiei I. pentru asigurarea vitelor Sebeș K 50.—; Școlii gr. ort. Lančrâm K 50.—; fondului cultura al bis. gr. ort. din Răhau K 50.—; Școlii gr. ort. din Laz K 50.—; Școlii gr. ort. din Daia K 25.—; Școlii gr. ort. din Oarda de sus K 25.—; Școlii gr. ort. din Berghiu K 25.—; Școlii gr. ort. din Booz K 25.—; în total 725 coroane.

Interesele, ca dividende, în suma de K 4183.33 după cotele plătite, 1632 cote cu K 80474.—, să se solvească începând cu 1 Oct. a. c. iar dacă permite cassa, și înainte de 1 Octomvrie. Pentru cotele, cari să vor vinde în anul 1908/9 să se încasseze dela membri noi, pe lângă prețul nominal de 50 coroane, un adaus de K 10, ca parte, la fondul general de rezervă. În acest adaus să cuprindă și taxa de fondare provăzută în § 5 al statutelor. Membrii vechi pot cumpăra cote nouă; în umăr pe câte au, tot în condițiunile vechi. Interese după cu tele noi, să calculează numai dela datul achitării lor depline.

Marcele de prezență pentru membri direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere să fixeze; pentru membrii externi cu 3 cor., iar pentru membrii din localitate 1 cor.

După acestea să parcede la alegerea alor 3 membri în direcțiune pe un period de 3 ani.

În direcțiune să aleg cu totalitatea voturilor: Nicolae Cărpinișan, paroh, Răhau, Ioan Bena, paroh, Pianul-inferior, Samoii Roșu, dir. școlar Sebeș.

În comitetul de supraveghere cu majoritate de voturi: Ioan Vătășan, contabil »Albina« Sibiu. Simion Henegar, controlor Sebeș, Ioan I. Henegar, econom Lančrâm, Ioan Florian, notar, Laz, Ion M. Androne econom Sebeș.

Adunarea generală sfârșind ordinea de zi se încheie la 4 și 30 p. m.

Convenții cu România. Ziarul vienez »Neue Fr. Presse« a deschis o anchetă printre reprezentanții de frunte ai industriei austro-ungare.

Toți sunt unanimi a recunoaște marile foloase ale tratatelor comerciale cu țerile balcanice și în deosebi cu România, căci numai prin tratate s'ar putea câștiga aceste mari piețe pentru industria austro-ungară.

Moșii de vânzare în comitatul Aradului. Un prieten al nostru ne scrie: În comitatul Aradului, pe un loc colinos, se află de vânzare următoarele moșii:

O moșie de 544 jug. ung. una de 833 jug. și una de 928 jug. ung.

Cea dintăiu cu prețul de 60.000 cor., a doua cu prețul de 92.000 cor. și a treia cu prețul de 120.000 cor.

Din prețul de cumpărare ar fi de plătit la încheierea contractului vre-o câteva mii, restul în 40 de ani.

Pământul acesta produce tot soiul de bucate. Moșia cea din urmă are grădini mari cu pomi roditori și rituri.

Cumpărătorii plătesc deci 7—8 coroane la an după un jug. ung. de pământ — o sumă cu mult mai mică ca arânda anuală, — ajung în 40 ani în posesiunea pământului pe care-l plătesc din venitele lui.

Rugăm pe toți preoții, învățătorii și inteligența noastră a atrage atențiunea țaranilor asupra acestui lucru, care ofere o rară ocaziune de împă-

măntenirea țaranilor harnici destoinici de muncă și cu ceva avere.

Informațiile de lipsă le dă administrația »Tribunei«.

Budapesta, 4 Septemvrie 1908.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Grâu pe Oct. 1908 (100 klg.)	22.46—22.48
Săcară pe Oct.	18.66—18.68
Cucuruz pe Maiu	14.58—14.60
Ovăș pe Oct.	5.06—5.08

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu nou

De Tisa — — — —	22 K.	40—23 K.	55 fil.
Din comitatul Albei —	22	20—23	25
De Pesta — — — —	22	20—23	45
Bănățenesc — — — —	22	30—23	35
De Bacica — — — —	22	20—23	85
Săcară — — — —	18	70—18	65
Orzul de nutreț, cvalit. I.	15	70—15	60
» de cvalitatea II.	15	35—15	80
Ovăș de » I.	16	40—16	35
» » » II.	16	—16	30
Cucuruz vechiu — —	16	15—16	30
» nou — — — —			

Felurimi.

Vizitarea mirelui și a miresei prin medic.

După »Neues Pester Journal« din 15 Aug. a. c. reuniunea femeilor din Stavanger în Norvegia a adresat parlamentului rugare, ca să se aducă o lege îndatoritoare, ca mirele și mireasa înainte de căsătorie să se viziteze prin medic, dacă fiecare e capabil și apt să se căsătorească și dacă nici în unul nu există vre-un morb ascuns și moștenit din părinți, sau strămoși, pentruca în generațiunea viitoare să nu se moștenească vre-o boală familiară, iar tinerii să nu se nefericească.

Pentru aceasta, legătura de căsătorie să se permită numai atunci, când medical constată, că ambii sunt bine desvoltați și copți pentru căsătorie și când medical declară, că căsătoria nu are să fie primejdioasă pentru tineri și pruncii lor.

Un medic conștientos, care atestază după adevăr, poate împedea să nu se sporească o generațiune cu boale ce se moșteneză dela părinți sau dela strămoși. Rugarea aceasta a reuniunii de femei e sprijinită de consiliul norvegian al femeilor, și femeile cu atâta mai tare cred în succes, cu cât ele în Norvegia au drept de alegere la parlament, și în acest mod au și înfloință politică.

Un medic maghiar, cu vr'o trei luni mai înainte a luat în considerațiune, că în Ungaria boala de tuberculoză e lătită în grad foarte mare, așa, încât foarte mulți mor de această boală, și a făcut propunere, ca mirele și mireasa din oficiu să se viziteze prin medic, și dacă în unul ori în altul să află urmă cât de mică de tuberculoză, căsătoria să se oprească. Dar nu cred, ca cei dela stăpânire să bașe așa ceva în samă. Rămâne deci, ca părinții înțelepți să primească propunerea, și să-și scape familia de indivizi cu boale grele, ce trec din familie în familie. Și jurnalele pentru aceea să scriu, ca să lățească învățăturile, iar părinții sunt datori, ca să le primească.

Redactor responsabil Constantin Savu.
Editor proprietar George Nichin.

DE VÂNZARE!

Se vinde din mână liberă o vie situată admirabil pe dealul Covăsântului, în extensiune de 3 jughere, din cari peste 2 jughere plantate cu viță de soiuri excelente. Rod bogat și de calitate neîntrecută. În vie o colnă în stare bună.

Informații mai de aproape la redacția »Tribunei«.

NOXIN

cea mai
bună cremă
de ghetă

cu cheia
patentată.

Se poate căpăta în toate prăvăliile mai bune

The „Noxin“ Co.

Londra:

E. C. 57 Chiswell
Street.

Paris:

125 Rue Montmartre.

Viena: XVIII/1

Willy Weingärtner

Semper Strasse 13

Telefon 22149.

Budapesta: 2

Brüder Hochinger.

Cele mai bune
bandaje de hermă, de
pânză, suspensorii, iri-
gătoare, injectoare și ar-
ticole de cauciuc, (gumă),
ciorapi de cauciuc se gă-
sesc la

Carl Koch

Timișoara (în oraș).

Depozit de toate ar-
ticolele pentru căutarea
bolnavilor.

BASĂ

SIGURĂ

AROMĂ
PROASPĂTĂ
RECREATOARE

RECUNOSTINȚA
ESPERȚILOR

SISTEM
FRANCS
TRADITIONAL

BOUQUET
MINUNAT

MARGELE
ESCELENT
MĂRUNTE

MANIPULARE
DE
SPECIANTATE

INGRIJIRE
CONSTIEN-
ȚIOASĂ

VINURI ALBE
CU GÂMBE
MARE

VII
PROPRII
DE MODEL

AMERICA!

Plecare cu vaporul din
HAVRE
în fiecare Sâmbătă, din
VIENA

:: în fiecare Marție. ::
Bilete de drum prin

Linia franceză.

Bilete pentru căile
ferate americane în
prețuri originale.

Informații mai amănunțite
gratis și franco
numai prin

Linia franceză

Viena

(IV. bezirk).

Wiedener Gürtel nr. 16

(Peste drum de la gara de
sud și gara statului).

Rugăm să țineți cont de
adresă.

30.000 coroane garanție pentru
curățenie.

In bucătărie și 'n casă

se curăță totul ce poate fi spălat și curățat cu
săpunul Hirsch a lui Schiecht.

Acesta e rezultatul unui studiu conștient și profund, de zece ani. Pozează o putere extraordinară de curățare, e curat și liber de orice substanțe stricțioase. Fără grije se poate folosi pentru scopul de a curăța orice ce și se poate folosi și la lucruri unde celălalt săpun nu e bun sau dă mare grijă folosirea lui.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o oboască, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos.

Ziarul nostru roagă pe onorat public că la cererea prețurilor curente sau la ori ce cerere sau cumpărare să se provacă că adresa firmei este citită în Tribuna.

Kovács István urmașul lui

FARKAS J.

fabricant de trăsuri.

Temesvár Józsefváros, Fröbel utza 58

(casa proprie).

Fondat în 1866. Mare depozit. Fondat în 1866

Are trăsuri noi și reparate.
Primește reparații, lucrări de faur de
lemn și de lăcuit.

BENYOVSZKY L. ARNOLD

fabricant de instrumente muzicale.
SZÁSZRÉGEN.

Își recomandă

VIOLINELE fabricație proprie

precum și alte instrumente, așa

instrumente de suflare

din lemn și alamă,

harmonice, flautetă, fluier,

ocarine, citere, cimbale.

Tot așa primește repararea a tot felul

de instrumente cu prețuri ieftine și

lucrate artistic.

Reparare de orgă mare, har-

monium și gramofone.

Heinrich Kirst,

Antreprenor de zidirea mo-
rilor în

UJVERBÁSZ Nr. 159.

Ofere produsul mânilor sale
pentru

mori sistem cilindric,

și primește

arangearea completă

a morilor.

după cel mai nou sistem Werner.

Șcripet de cilindre, mașine de

gris, tarar, precum și orice mon-

tare a acestora tot după cel mai

nou sistem.

Se primește și ori-ce recon-

strucție cu prețuri ieftine și

serviciu solid.

ANUNȚURI

primește administrația »Tribuna«
lângă prețurile cele mai moderate

AVIZ!

Am onoare a aduce la cunoștința publicului românesc că cu începere dela 1 Septembrie st. nou mi-am deschis în Arad (str. Iozseffőherceg nr. 20)

cancelarie advocațională
Dr. Romul Veliciu
advocat.

Se caută
O bună menageră
(vârsta între 25—30 ani) la un domn singur, care locuiește la moșia sa în România. Condițiuni favorabile, iar pentru deslușiri a se adresa la administrația ziarului »Telegraful Român«, Sibiu, Str. măcelarilor 45.

Un candidat de avocat
român, cu praxă
ală aplicare mom ntană. Reflectanții să se adreseze avocatului Dr. Székely Adolf, Nagyvárad.

Cine dorește călătorie de plăcere ieftină, bună și iute în

6 zile la America

(Statele unite, Canada și Argentina) acela să ceară îndrumări românești dela

Falk și Comp
(secția românească.)
Hamburg,
Strada Rarboisen. 30.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARA

1907. 18 August.		ACTIV		1908. 9 August. 16 August.	
113037821	79442821	Reserva metalică Aur	87673702	125037759	124973702
752939	33595000	Trate Aur	37300000	692688	691206
99564728		Argint și diverse monete		69958064	71206328
12471650		Portofoliu Român și Străin		27098409	27807645
23026942		*) Impr. contra et. publice	9679900	11999924	11999924
11999924		" " " " în cont curent	18127745	15480553	15480553
15806084		Fonduri publice		3216621	3216621
3253121		Efectele fondului de rezervă		5953783	5954537
5900315		" " amortisarea imob. și materi		700099	700099
638475		Imobili		220012	309367
302757		Mobilier și Mașini de Imprimerie		110446409	110399409
110651049		Cheltueli de Administrațiune			
		Deposite libere		19326498	18369159
		" " & provizoria		25333287	26027527
10900902		Compturi curinți		414564106	417135577
24685044		Compturi de valori			
432992351					
		PASIV			
12000000		Capital		12000000	12000000
2305453		Fond de rezervă		24928807	24928807
3473646		Fondul amortisării imobilelor și material		3734034	3734034
281218850		Bilete de Bancă în circulațiune		260872070	263417610
2077070		Profituri și perderi		2190642	2190642
520283		Dobânzi și beneficii diverse		392144	465076
		Compturi curinți			
		" " & provizoria			
110651049		Deposite de retras		110446409	110399409
432992351				414564106	417135577
		Scomptat 5%.. *) Dobânda 5 1/2%			

APĂ MINERALĂ PHOENIX DIN BUZIÁS

IN PRIVINȚA EFECTULUI **PENTRU BOALELE DE RINICHI ȘI BĂȘICĂ**
INTRECE TOATE APELE.

La gust e plăcută, puțin acrie, nu e feruminoasă și abundează în acid carbonic.
Apă de masă neobișnuit de răcoritoare.
Intrebuințată pentru cură de beut, pentru boale de rinichi și bășică, pentru formațiunea petrii de bășică și înisipare, pentru catarul organelor de respirație și de secrețiune s'a dovedit de un efect eminent.

PROSPECTE trimite gratuit administrația izvorului:
Direcțiunea stațiunii balneare Muschong — în Buziás.
Depozit general: STAUDT MIKLOS, Arad, Boross-Béni tér 22. Telefon Nr. 654.
Se poate căpăta la toate prăvăliile de coloniale.

Frideric Hönig

turnătorie, fabrică de clopote și metal, aranjată pe motor de vapor
Fondat la 1840.

Arad, strada Rakoczi Nr. 11-28.
Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că față cu ori-ce alte clopote la turnarea unui și aceluiași tare și cu șunet adânc — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului. Recomandă totodată clopote de fer ce se pot învărti și postamente de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără să se clătine turnul. Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învărti cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

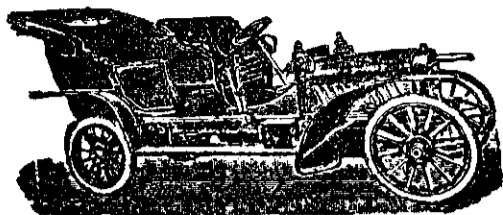
Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimit gratis.

Reclama e sufletul comerțului.

GROSZ MIKLÓS

primul stabiliment din Timișoara pentru fabricarea automobilelor, pentru reparații, emailări și nich.

Temesvár-Józsefváros, str. Eötvös 40 casă proprie.

Fabricație de **automobile** pentru transport de persoane și mărfuri.

Motociclete sau părțile lor constitutive în prețuri ieftine de concurență.

Preț-curentul ilustrate stă la dispoziția oricui.

Toate reparațiile atingătoare de specialitatea aceasta să execută repede și solid și să socotesca prețuri foarte ieftine.

Telegramele să vor trimite pe adresa:

Automobil-Garage Grosz Temesvár.

O păpușă pentru probă numai 5 cor. 50 fileri.

Pregătit cu pânză 9 coroane.

Se află la pregătorul de păpuși de probă

VAJDA SAMU

BUDAPEST, Károly-körut 11. sz.

Mare institut de reparat de păpuși de jucărie.

Preț-curent gratis! Reparare de păpuși!

Vânzare en gros și en detail.

Dipl. de onoare Lovrin 1902.

SZUBOTHA SÁNDOR

Medalia de aur Timișoara 1891.

pregător de odăjdii și ajusturi bisericesti.

Intameiat la 1883 Telefon pentru comit. și oraș 498. Liferantul excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

în colțul străzii Lonovics și Jenő főherceg vis-à-vis de hotelul «Hungaria».

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preoșimei cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserici capele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci statue sau altfel de ajusturi bisericesti

tot astfel marele său asortiment pentru materiale necesare la formarea ajustărilor bisericesti.

Pentru liferările mele iau raspunderea

Servesc bucuros cu catalog ilustrat.

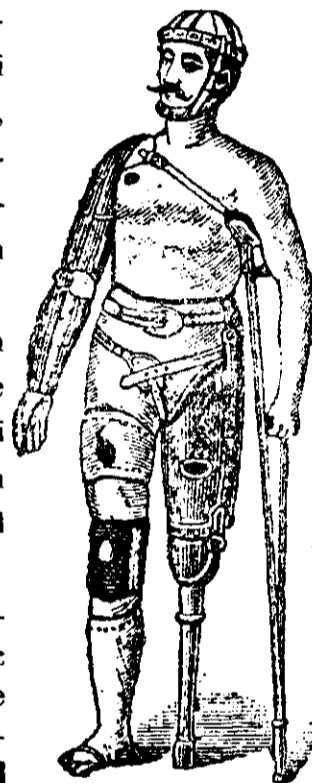

Kemény Mihály, Szeged

Colțul străzilor Iskola și Orosziány, fabrică de mănuși și bandage pentru vătămături.

Specialist în bandage pentru vătămături ciorapi de elastic, bandage pentru abdomen, după sistemul cel mai modern și după măsură. Mare depozit în obiecte diferite de gumă, franțuzești și englezești. - Cordon Diana, indispensabil pentru dame.

Comandele din provincie se indeplinesc punctual și repede - pe lângă prețuri moderate.

Jgaz Sándor

ciasornicar și giuvaergiu ARAD, Piața Libertății

lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără pentru prețul cel mai mare de zi, ori schimbă pentru alte obiecte de aur și argint.

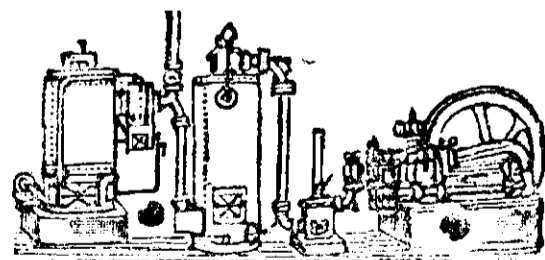
Hammer Vilmos

Maestru de electricitate

Arad, Szabadság-tér 7. Telefon 96.

Pfaff și Singer. Mare asortiment și cel mai ieftin magazin de mașini de cusut Minerva cu roată și biciclete Puch și Premier precum și părți constituate de mașini, plăci de gramofone. - Ace de mașină de cusut veritabile englezești. Condiții de plată favorabile. Mare atelier special de reparaturi.

Garanția cea mai largă! Condiții ușoare de plată

FABRICA DE MOTOARE DIN DREZDA

una din cele mai mari și mai vechi fabrică de motoare furnizează motoare și locomobile cu gaz, cu benzină, cu păcură și acetilenă

toate perfecte, trainice, funcționând în mod precis sigur și ieftin.

Reprezentanța generală și depozitul se află la

Gellért Ignác és Társa BUDAPEST, Teréz-körut 41.

Telefon Nr. 12-91. Telet Nr. 12-91.

Cel mai bun nutremânt pentru câni este și va rămânea renumitul „Fattinger's Hunde kuchen“

(Măncarea de câni a lui Fattinger) care dintre toate mâncările pentru câni e cea mai hrănitoare. * 50 klg. 23 coroane 5 klg. potofranco cu 3-20 coroane. Fattinger's Puppy Bisquit ** pentru câni tineri. ** 50 klg. 26 coroane. 5 klg. portofranco cu 350 coroane. - Prospecte gratis și franco. -

Fattinger's Patent-Hundekuchen

și Geflügelfutter (nutreț pentru păsări). Fabrik Wiener-Neustadt.

- Peste 250 de prețuri - Nutremântul de animale a lui Fattinger e controlat de veterinari. *

◀ ■ Cea mai eficientă sursă de bani. ■ ▶

Am onoare a aduce la cunoștința stimatului public că în piața Arpád Nr. 5. am deschis un **birou pentru mijlocirea împrumuturilor de bani.**

În sfera mea de activitate cad pământurile, case de dat în chirie, împrumuturi de plătit în rate, pe lângă etalonul cel mai mic, plasez cambiile funcționarilor, mijlocesc tot felul de afaceri referitoare la parcelări, cumpărări și vânzări de case pe lângă replătirea ulterioară a taxei

Cu stimă:

Ludovic Vig,

birou mijlocitor de împrumuturi.

ARAD, Arpád-tér Nrul 5.

Sárga János

:: argintar și pregătitor de obiecte artistice ::

Kolozsvárt Mátyás király-tér 12—13.

Telefon nr. 354.

Telefon nr. 354.

Mari deposit în obiecte de biserică, obiecte de argint ciasornice. Bijuterii specialități engleze și franceze s. a.

Plătire în rate favorabile.

Catalog ilustrat de prețuri gratuit și porto francó.

HAMMER ZS. és TÁSRA

măiestru de articole electrice și fabricant de balanțe (cântare).

ARAD, Piața Boros-Béni, Nr. 1. (în casa dlui Dr. Sever Ispravnic).

Mare atelier de reparaturi speciale. Mare magazin stabil în biciclete fabricații engleze, americane și germane. Singurul vânzător al mașinii de cusut celebre „VICTORIA”, „OPPEL”, „SINGER” și „MINERVA” cu sunetia în formă de roată. Magazin de balanțe decimale și de bucătărie.

Mare asortiment în părți de mașini de cusut, articole de montate biciclete și articole de electricitate.

Tot felul de reparațiuni în bransa aceasta pe lângă prețuri moderate și garanție

Prima fabrică de umbrele de ploaie și de soare, din Sibiiu

RECOMANDĂ:

asortimentul bogat de umbrele de ploaie și de soare, fabricație proprie, dela execuția cea mai simplă până la cea mai complicată. Se primește asemenea umbrele de îmbrăcat din nou cu stoffe de calitate cea mai bună ce o are în depozit, cu prețuri favorabile. Solicită încrederea on. public:

J. Oestreicher, fabricant de umbrele. - Sibiiu, Grosserring 18.

FRĂȚII BURZA

ARAD, Boros-Béni tér.

recomandă depositul lor cel bogat, prăgini de fer, plăci de fer, osii de fer, instrumente de fer, sobe de fer turnat, mașini de gătit, sârme și cuie de sârmă, lanțuri, săpi, arșeu, furci de oțel și tot felul de vase de bucătărie de fer

o = = = turnat și smălțuite. = = = o

Mare depozit de stropitoare sistem „Wermorel”.

- - Mare depozit de revolvere - -
cu repetiție, arme și recvizite de
o o o împușcat. o o o

= Depozit de mașini agricole. =

așa d. e. pluguri de oțel sistem Sack, mașini de sămănaș, grape, tăietoare de pae și napi, cântare. Mare magazin.

Cea mai bună calitate în plăci de catran (păcură), și asfalt pentru acoperit casele.

Comandele din provincie se îndeplinesc punctual.

Telefon Nr. 604.

Telefon Nr. 604.

Firmă românească.

Mare succes.

Invenție nouă.

Dinții susțin sănătatea

căci sub influința lor stau organele mistuirei, cari natural au înfrunire asupra sănătății. Fiindcă sănătatea e mai scump, tesaur din lume, de aceea vă recomand noua mea invenție, care nu e frază goală ci vă dă o probă sigură

cosmetical de dinți „Hófehér”

a lui Nádler

care și cei mai negligeați dinți îi curăță depărtându-le

negreala sau gălbineala îi face albi ca și zăpada

O singură experimentare adevărește, că „Hófehér” e mai bun ca praful, crema și pasta de dinți, că nu e în el praful care să frece, care se pune pe gingei și între dinți și ducând smălțul de pe dinți produce dureri de dinți și de gingei. Nu conține săpun, ca altele.

»Hófehér« e un lichid produs din sucuri de plante pe cale chimică, și are un gust plăcut.

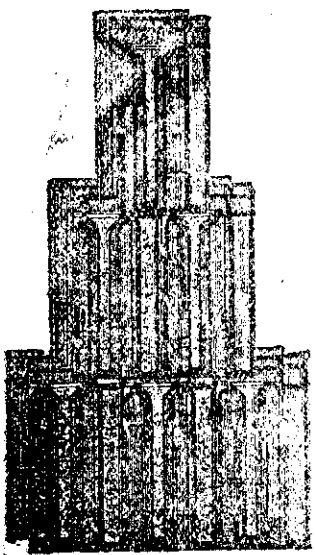
Prețul unei sticle 1 cor. 50 fil, care ajunga 1—2 ani.

Se capătă la:

Nádler Lajos

ARAD, în depozitul din **Andrássy tér 20,**
Locul fabricii: **Varjassy József utca 32,** (casa proprie).

Sub scutul legii și patentat!

Fabricație de Nagyikinda
Țigle «Bohn» acoperitoare de
siguranță brevetate. Nr. 72.

BOHN M. és Társai

NAGYKIKINDA și ZSOMBOLYA

Reprezentant: în ARAD, Mittner József.

Cel mai vechiu, cel mai mare și cel mai bun depozit în
bransa aceasta de țiglarie în toată Austro-Ungaria îl au

FABRICILE DE CĂRAMIZI „BOHN“

din Nagyikinda și Zsombolya

Fondat la 1864. — Referințele celea mai alese. — Fondat la 1864.

PRODUȚIA ANUALĂ DE 50 MILIOANE

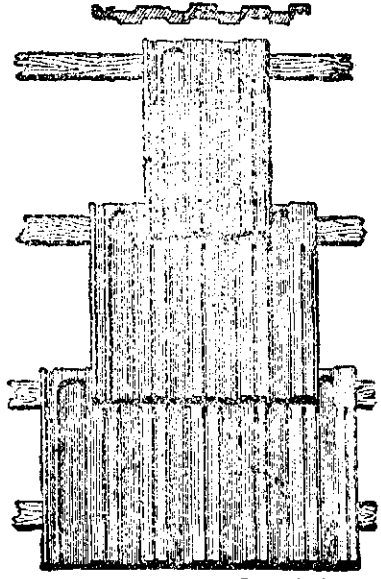
de țigle acoperitoare «BOHN», brevet regesc și cesar

în culoarea naturală roșie a OXIDULUI de fer sau culoarea cătranului.

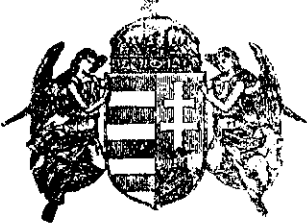
FABRICAȚII: Țiglele «Bohn» acoperitoare, de siguranță, brevetate.

Acoperișul cel mai ieftin și cel mai frumos.

Preț-curente ilustrate și mostre se trimit gratuit și scutite de taxă.

Fabricație de Zsombolya
Țigle acoperitoare, de siguranță tes-
cuite, brevetate Nr. 153.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

Turnătoria de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alu

ANTONIU NOVOTNY - FABRIC. -

TIMIȘOARA

- FABRIC. -

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea
de nou a clopotelor stricaite, spre facerea de clopote întregi, armo-
nioase, pe garanție de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer
bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată
ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare.
Sunt recomandate **CLOPOTELE GĂURITE** de dânsul in-
te cu deosebire ventate și pre-
miat în mai multe rânduri, eari sunt provăzute în partea superioară
— ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai
adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât
cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este
egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sîr și stă-
tătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut
— ca și spre turnarea de toate de metal. Preț-curenturi ilustrate gratis.

Se capătă

Rachiuri

Șlivoviță curată

direct dela cazane

trimisă cu prețurile

cele mai moderate,

:: la firma: ::

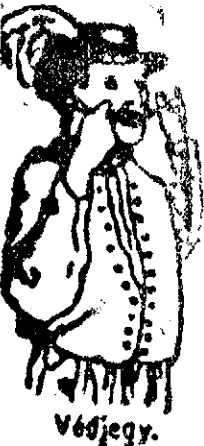
Grăciun & Voda,

LUGOJ — Banat

Grosz Nagy Ferencz,

farma-
cist. : : **Debreczen** : : farmacia : :
«Arany egyszervu»

Hajdusági
Bajuszpedr. 6.

Védjegy.

*****
*****

MUSTAȚA E FRUMOASĂ
dacă întrebuințezi

POMADA HAJDUSAG

cea mai bună pentru creșterea și
potrivirea mustețelor, pregătită
din materie neunsuroasă. Efec-
tul se vede foarte vite și
cu siguranță. Scutit prin lege.
Un borcan 50 fil. Prin poștă
se trimite numai 3 borcane cu
2-15 Cor. Cu rambursă gratuit.

*****
*****

MEDICAMENT

PENTRU VOPSIREA PARULUI

în culori blond, brunet sau negru. Efect la moment.
O singură vopsire e de ajuns, ca părul sau musta-
ța o lună să albă culoarea ce o dorește. Nu înă-
sprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori
și ce culoare 4 cor.

Birou de construcții.

Mihai Nadra

constructor.

Primește orice lucrări atingătoare de
această ramura, care execută prompt
și cu prețurile cele mai moderate, ca

devizuri (planuri de cheltuieli) și proiecte.
Lucrare bună și frumoasă. — Execuția simplă.

Ca român, rog mult onoratul public
românesc să binevoiască a mă sprigini
cu binevoitoarele comande. Cu stimă:

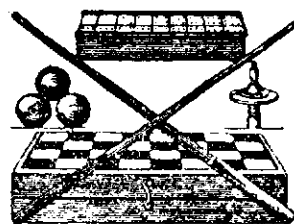
MIHAI NADRA, constructor.

ARAD, strada Lipót Nrul 3.

Cea mai frumoasă muncă de strunțar o face

Fock Gábor

ARAD, strada Weitzer János Nrul 6.

Pregătește ornamente și obiecte
de os, precum și tot felul de lu-
cruri ce se țin de bransa asta,

mescioara de făcut dantelă
:: și aparținentele. ::

Se pot comanda

pe lângă prețurile cele mai favorabile dela acest
atelier. — Comandele din provincie se efectuează
cu acurateță și promptitudine.